

**ИНФОНОВИНИ ОТ ИНФОРУМ: ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ “INFORUM
2007” 13TH ANNUAL CONFERENCE ON PROFESIONAL
INFORMATION RESOURCES**

Радостина Тодорова

Нов български университет, София

rtodorova@nbu.bg

**INFONEWS FROM INFORUM: IMPRESSIONS FROM “INFORUM
2007 13th ANNUAL CONFERENCE ON PROFESSIONAL
INFORMATION RESOURCES”**

Radostina Todorova

New Bulgarian University, Sofia

ABSTRACT: Ususllay librarians, when choosing a digital product, focus their efforts on the content aspect of electronic resources. The below presentation is aimed to catch the attention of colleagues on some new sources for searching, retrieving and structuring of information. Some issues as on how to optimize the informativeness of the online catalogue of your library and powering its database qualities are marked.

Обикновено библиотекарите концентрират своето внимание върху съдържанието на електронните ресурси. Днес ще разгледаме някои нови средства за търсене, извличане и организиране на информация, предлагани от водещи фирми и посветени изцяло на удобството на потребителите.

По-информативен онлайн каталог

Syndetic Solutions е част от компанията Bowker. Специализирана е в доставката на специфични библиографски и други данни за обогатяване на библиотечните онлайн каталози и повишаване на техните информационни качества. Продуктите на компанията и услугите, които тя предлага обезпечават по-високата ефективност на търсенето в големи библиографски бази данни.

На практика компанията работи като централизиран дистрибуционен център за дискриптивна информация за книги и други носители на аудио и видео информация. Syndetic Solutions се стреми да предоставя широк спектър от най-полезните и качествени данни, които обикновено не могат да се намерят от обикновените онлайн книжарници.

Компанията консолидира и стандартизира разнообразните формати на данните предоставяни от издателите и създава допълнителни, а защо не и уникални информационни елементи, за постигане на главната задача: да се осигури достъп до максималният обем от съществуваща информация за всяко заглавие и не на второ място, тази информация да се активизира, да стане част от информационният поток, чрез включването ѝ в библиотечните онлайн каталози.

Syndetic Solutions разполагат с обезпечена Интернет връзка и мощни сървъри, както и интеграция с библиотечните каталози, чрез автоматични препратки към локалните MARC записи.

Допълнителната информация, която се предлага е следната:

- **Видео и Музика.** Чрез партньорство с водещи компании от музикалния бизнес, Syndetic Solutions предлагат за библиотечните OPAC каталози обложки и анотации за почти милион видео и музикални издания. Включени са песните от албумите, с тяхната продължителност, композитори и изпълнители.
- **Съдържание на испански език.** Най-новото в базата е включването на повече от 9 000 най-популярни заглавия, като рецензиите и анотациите се извличат от над 40 източници.
- **Жанрови профили.** Сътрудниците на Syndetic Solutions анализират над 12 000 нови художествени произведения годишно. Към настоящия момент са създадени над 195 000 профила, съдържащи широк спектър от раздели за всяко заглавие, както следва: жанр и поджанр; основни и допълнителни теми; основни символи; географски наименования; времеви и исторически периоди; - награди; информация за серията и др.
- **Биографични профили.** Анализират се над 2000 нови биографии, автобиографии и мемоари годишно. Създадени са 9200 профила, съдържащи широк спектър от раздели за всяко заглавие, както следва: поджанр; име и справочна информация за автора (например, дата на раждане и смърт, етническа принадлежност и др.); професия; постижения; актуални препратки; времеви и исторически периоди; географски препратки; награди; бележки от автора и др.
- **“Намери подобна книга”.** Тази функция е много полезна, защото благодарение на нея читателите могат избират комбинация от рубрики или дескриптори, за да получи списък от релевантни заглавия.
- **Информация за серията.**
- **Награди.** Syndetic Solutions поддържа информация за около 440 награди, които към момента са свързани с над 120 000 ISBN номера.

- **Корици и обложки.** Над 3,5 милиона цветни корици и обложки на книги, видео, DVD и компакт-дискове, като около 10 000 нови се добавят всяка седмица. Изображенията са достъпни в три размера: малък (94 x 94 пиксела), среден (187 x 187 пиксела) и голям (400 x 400 пиксела).
- **Резюмета и анотации.** Над 2 млн. резюмета и анотации, като 5000 нови се добавят всяка седмица.
- **Бележки от авторите.**
- **Глави от книги или откъси.** Над 178 000 първи глави или откъси. Около 2 000 нови глави и 300 откъси се добавят всеки месец. Откъсите включват стихове, есета, уводи и др.
- **Съдържания.** Достъпни в различни формати, над 990 000 съдържания от широк кръг издания от популярна литература до сборници от конференции. Около 1600 нови се добавят всяка седмица.
- **Обзори.** До момента 768 000 обзора за книги и други издания почерпени от следните източници:
  - Library Journal – съдържанието се осъвременява два пъти в месеца, обхватът е от 1985 г. до днес.
  - School Library Journal - съдържанието се осъвременява месечно, обхватът е от 1985 г. до днес.
  - Publishers Weekly - съдържанието се осъвременява седмично, обхватът е от 1985 г. до днес.
  - Criticas - съдържанието се осъвременява месечно, обхватът е от 1999 г. до днес.
  - Booklist - съдържанието се осъвременява два пъти в месеца, обхватът е от 1988 г. до днес.
  - Choice - съдържанието се осъвременява месечно, обхватът е от 1988 г. до днес .
  - The Horn Book - съдържанието се осъвременява месечно, обхватът е от 1985 г. до днес.
  - Kirkus Reviews - съдържанието се осъвременява месечно, обхватът е от 1983 г. до днес.

По-всеобхватно търсене в библиотечните ресурси

Като пример ще представя федеративно търсене предлагано от Serials Solutions, с търговско наименование “360° Search”. Това е ефективно средство за щателно претърсване на библиотечните ресурси и бързо извеждане на релевантен резултат.

“360° Search” е просто и интуитивно средство, което осигурява на потребителите отправна точка за начало на различни по вид изследвания. Този вид търсене осигурява максимален брой релевантни на запитването резултати, извлечени от

всички електронни ресурси, лицензирани за отделната библиотека, включително и онлайн каталога. Без федеративното търсене, всяка база данни изисква използването на неин собствен търсещ интерфейс. При федеративното търсене, каквото е “360° Search”, един инструмент претърсва различни бази данни и се използва един и същ интерфейс.

“360° Search”- характерни черти:

- Системата предлага възможности за различни служебни настройки, които не изискват програмиране от страна на библиотекарите.
- Съществуват множество настройки и на потребителския интерфейс, които зависят от желанието на отделните читатели.
- Базовите стандарти са XML и API .
- Лесно за използване опростено търсене с интуитивен интерфейс подпомага изследователите, които обикновено са запознати с опростеното търсене в Web пространството.
- Системата предлага и мощно средство за разширено търсене, изграждащо запитвания към системата с използване на булеви оператори и ограничаване на търсенето по отделни полета.
- Търсенето по предмет позволява постигане на още по-голяма прецизност.
- Едновременно търсене в неограничен брой ресурси.
- Обхваща водещите доставчици на над 2000 бази данни и информационни източници.
- Гъвкава свързваща архитектура, която работи с разнообразни бази данни, Web ресурси, OPAC каталози, използвайки Z39.50, XML, и http.
- Текуща информация за работата на системата в реално време, която се подава на потребителя за всяка фаза от процеса на търсене.
- Автоматично отстраняване на дублираните резултати.
- Директни връзки към пълния текст, където е достъпен, което пести време на потребителите.
- Пълна интеграция с OpenURL link resolvers .
- Гъвкаво сортиране на резултатите: по автор, заглавие, година или източник. Възможност за създаване на виртуален своден каталог, посредством едновременно търсене в няколко онлайн каталога.
- Обособяване на резултатите в клъстери. Групирането на резултатите в клъстери помага по-бързо да се намери необходимата информация. Преглеждането на огромен брой резултати получени при федеративното търсене обикновено е отчайващо занимание. Методът на създаване на клъстери драматично съкращава времето за

търсене и усилията на потребителя. Обединяването на резултатите е в групи или йерархии, по теми и подтеми, дати, списания или автори. При обработката се елиминират дублиращите се резултати. Този метод е изключително лесен за ползване и навигация и не изисква допълнително обучение на потребителите.

- Възможност за експорт на намерената информация към системи за управление на библиографското цитиране, както и изпращане по e-mail, като обикновено съобщение или съобщение в HTML формат.

По-задълбочен поглед в съдържанието

CSA Illustrata: Natural Sciences е първата от серията бази данни на CSA Illustrata, предлагаща търсене в таблици, фигури, графики, диаграми и други илюстрации, присъщи на научноизследователската и техническа литература. В CSA назовават това “задълбочено индексирание”, чиято единствена цел е да разкрие съдържанието на тези обекти, които са неразделна част от една научна статия.

CSA Illustrata: Natural Sciences позволява на изследователя, да намира информация, която в други случаи не би било възможно да намери, използвайки традиционни, на ниво статия, индексирани системи.

Резултатът от търсенето е обект-изображение, което се визуализира в пълнота заедно със заглавието, изходната база данни и допълнителни индексирани термини, които могат да послужат за провеждане на ново търсене. Връзка към записа-майка, предоставя достъп до всички изображения асоциирани с дадената статия. Съществува и препратка към пълния текст на статията, когато това е възможно. Така учените могат да намират важните за тях данни по-бързо, вследствие визуалното влияние на резултатите.

Към момента CSA Illustrata: Natural Sciences е интердисциплинарна база и обхваща списания в следните научни области:

- Биология
- Науки за Земята
- Науки за околната среда
- Медицина
- Аграрни науки
- Образование
- География
- Ветеринарна медицина
- Храни и хранителна индустрия
- Фармация и фармакология
- Метеорология

- Здравеопазване
- Водни ресурси
- Лесовъдство

Поддържането на разнообразието от информация и развитието на базата е гарантирано от подписаните договори с издатели, като: Cambridge University Press, Oxford University Press, IOS Press, и American Meteorological Society .

По-организирана библиографска информация

RefWorks е онлайн инструмент за управление на библиографска информация. Той е разработен за да подпомага учените по-лесно да събират, управляват, съхраняват и споделят библиографска информация, а също и да генерират цитирания и собствени библиографии.

RefWorks предлага на потребителите да създават своя собствена база данни и да я използват за различни научно-изследователски цели.

Какво може RefWorks?

- Създава собствена база данни на учения, като съхранява неограничен брой записи, достъпна от всеки компютър, свързан с Интернет. Не е необходимо да се изтегля софтуер или да се инсталира каквото и да било.
- Импортира библиографски записи автоматично от разнородни бази данни, резултатите от проведено търсене в дадена база данни могат автоматично да бъдат импортирани в RefWorks, само с едно кликване на бутона.
- Организация и управление на библиографските записи, чрез бързо сортиране и допълване на записите, автоматично създаване на индекси по автор, ключова дума и др.
- Споделяне на библиографска информация, чрез използване на Интернет, което позволява на ученият лесно да си сътрудничи с колеги от своята институция или с други учени от целия свят.
- Форматиране на библиографии и ръкописи за секунди чрез експорт на библиографски записи и генерирана библиографии, които изключително лесно се интегрират в научната разработка или статия.

Кой може да използва RefWorks?

- Изследователи, учени и преподаватели.
- Студенти.
- Библиотекари.

Защо да използваме Интернет базирана услуга за управление на библиографска информация?

- Не се изисква специален софтуер.

- Достъпна е по всяко време и навсякъде.
- Техническа съвместимост.
- Споделяне на информация.
- Съвместимост с голям брой онлайн ресурси.
- Автоматично осъвременяване на системата.
- Статистика на ползваемостта.

Вместо заключение или библиотекарят в академичната среда

Ролите на библиотекаря в академичната среда се променят и развиват. Според съвременните схващания, дискутирани по време на конференцията, той трябва да:

- Разбира нуждите на потребителите при използването на информационните технологии.
- Развива Library 2.0.
- Осигурява комплексни услуги.
- Постоянно обновява съществуващите и прилага нови технологии в работата си.
- Организира библиотечното пространство в услуга на учените и преподавателите.
- Се адаптира към новите модели на научните комуникация и публикуване.
- Бъде информиран е за научни и законодателни, национални и международни, инициативи в своята професионална област.
- Си сътрудничи във формални и неформални мрежи на регионално, национално и международно ниво.
- Използва библиотеката като лаборатория за непрекъснато и продължаващо обучение, както на потребителите, така и на целия библиотечен персонал.
- Наблюдава промените в библиотечните науки, практики и проблеми в различни географски региони, като ЕС, САЩ, Азия и др., в областта на:
  - Тенденции при информационните технологии.
  - Нови парадигми на професионализма.
  - Създаване на знание и използване на знание.
  - Изменения в баланса между физическа и виртуално-дигитална библиотека.